

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích Zemědělská fakulta

Hodnocení diplomové práce - oponent

Studijní program:	B4106 Zemědělská specializace
Studijní obor:	Biologie a ochrana zájmových organismů
Akademický rok:	2017/2018
Název práce:	Ontogenetický vývoj a behaviorální projevy ledňáka modrokřídleho (<i>Dacelo leachii</i>) v zájmovém chovu
Student:	Bc. Svobodová Yveta
Katedra:	Katedra biologických disciplín
Vedoucí práce:	Mgr. Jan Riegert Ph.D.
Oponent:	RNDr. Petr Suvorov Ph.D
Pracoviště oponenta:	Zoo Brno a stanice zájmových činností, příspěvková organizace

	Hlediska	Stupeň hodnocení						Nelze hodnotit
		A	B	C	D	E	F	
1	Splnění požadavků zadání	X						
2	Aktuálnost a odborná úroveň práce	X						
3	Práce s daty, informacemi a odbornou literaturou			X				
4	Vhodnost metodiky řešení		X					
5	Využití metod zpracování výsledků	X						
6	Interpretace výsledků, diskuse		X					
7	Formulace závěrů práce	X						
8	Odborný přínos práce a její praktické využití	X						
9	Přesnost formulací a práce s odborným jazykem			X				
10	Formální úprava práce a jazykové zpracování		X					

Hodnocení vyznačte **X** (slouží pro stanovení výsledné klasifikace)

(hodnocení A odpovídá známce 1, B - 1 minus, C - 2, D - 2 minus, E - 3, F - 4)

Konkrétní připomínky a otázky k obhajobě (pro rozšíření lze použít samostatnou označenou přílohu):

Viz samostatná příloha.

Závěr: Závěrečnou práci doporučuji obhajobě (ANO/NE): **ANO**

Navrhovaná výsledná klasifikace práce (slovně):

Výborně

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhově/a)

Datum
21. 04. 2018

Podpis oponenta

aktualnost tématu:

Předkládaná diplomová práce si vytyčila za cíl zhodnotit ontogenetický vývoj a behaviorální projevy náhka modrokřídleho (*Dacelo leachii*) v zájmovém chovu. Samotný výběr tématu práce je aktuální a zajímavý – přestože jsou ledňáci rodu *Dacelo* v zájmových chovech poměrně častí chovanci, z vlastní zkušenosti vím, že práce s nimi není příliš jednoduchá s ohledem na jejich etologii včetně vnitrodruhové agresivity, která může v zájmových chovech při nesprávném složení skupiny způsobit i úmrtí jedinců.

Ze samotné diplomové práce je zřetelné, že autorka je dlouholetý praktik a že zpracovávání dat ji samotnou zajímalo, neboť výstup z ní může použít dále ve svém oboru. Zároveň je skvělé, že má nadobitými daty nadhled, takže je může objektivně a logicky hodnotit, aniž by zbytečně zabředla do tématu mocí sáhodlouhých a nic neříkajících závěrů.

Zásadním přispěním celé diplomové práce do poznání biologie druhu jsou morfometrická data, která autorka sesbírala pravděpodobně jako vůbec první. Poskytnutí těchto výsledků v anglickém jazyce by mohlo snadno posloužit pro vylepšení mezinárodních manuálů pro chov rodu *Dacelo* (tzv. husbandry) stejně jako informace o naznačené dominanci samic ve skupinách. Práce na sociální struktuře a individuálním chování náhků rodu *Dacelo* v zajetí by si nadále zasloužila větší pozornost. Z textu zároveň jasně vyplývají i další problémy, kterým by v budoucnu stálo za to se věnovat (ať už se jedná o výzkum vlhkosti a teploty pod ubíhujícím ledňáky nebo o studii změn zbarvení v ontogenezi).

formální stránka diplomové práce:

Diplomová práce je celkově čtivá a logicky členěna. Cíle jsou jasně stanoveny, hypotéza formulovatelná. Autorka pročetla 31 zdrojů (18 anglických a 13 českých), což je úměrné rozsahu tématu. Učtené zdroje jsou správně odcitovány v textu. Slabou stránkou práce je paradoxně úvod. Přestože jsou v něm uvedeny všechny podstatné informace, jejich posloupnost je velmi nepřehledně seskládaná. Téma výskytu ve volné přírodě se překrývá s tématem ekologie druhu a zároveň příliš nenavazuje na chov v lidské péči. Naopak morfologická data z kapitoly o ekologii do kontextu příliš nezapadají. Osobně bych začal údaji o morfologii, poté ekologii druhu a nakonec bych se dostal k zájmovému chovu. Kapitola 1.2 je nadbytečná stejně jako kapitola 1.5. Informace z nich by bylo vhodné spíše zestručnit a vepsat formou pár vět do jiných kapitol. Zároveň v úvodu pokulhává jazyková stránka práce díky mnohdy neobratným formulacím a nekonzistentním se slovům v po sobě jdoucích pasážích. Celkovému dojmu to ale neškodí.

Metodická část i diskuze jsou oproti úvodu psány velmi svižně a čtivě, rozepisovány do podrobností a zároveň i logicky obhajitelné. Velikost vzorku je adekvátní výzkumu a z textu je zřejmé, že autorka data získala velmi pečlivě. Grafická, tabulková a obrazová stránka práce je s výjimkou pár velmi drobných a nepodstatných nedostatků v pořádku. Zároveň je na veškeré přílohy správně odkazováno v textu. Veškerá podstatná fakta jsou správně propojována do kontextu s poznatky divoké populace. Bohužel kompletně chybí diskutování ontogenetických změn, což je škoda. Je možné, že je zde prostor pro další budoucí výzkum, což ale bez porovnání s literaturou obtížně zjistíme.

Ze závěrů vyplývají konkrétní doporučení, jež mohou ovlivnit úspěšnost chovu daného druhu v zoologických zahradách, což je skvělé.

práci mám dále následující poznámky:

metodika

ve kapitole 3.7 píšete, že etologická pozorování proběhla v červenci a srpnu, přičemž v červencových pozorováních jste ptáky pozorovala ráno a v srpnových večer. Správnější by ale bylo, kdybyste v obou měsících provedla pozorování ráno i večer a data se tak dala lépe srovnávat.

výsledky

z textu jsem správně pochopil, vejce jste dle Vašeho tvrzení vážila po jejich snesení a výsledky Vás přivedly k závěru, že váha vajec se nelišila v závislosti na jejich budoucím pohlaví. Zvážím-li ale vejce po snesení, je rozdíl v pohlaví s ohledem na miniaturní velikost zárodku možná tak malý, že ho nejsme schopni pokrýt významnými měřidly. Pokud by se ale měření opakovalo ve vysokém stupni inkubace, byla by informace o pohlaví věrohodnější.

závěr

ve závěru 3 píšete „Průměrná hmotnost vyhlýchých jedinců v prvním dni života byla u samic vyšší než u samců, což může být důsledkem většího množství yolkových žloutků v jejich vajíčcích.“

Vzhledem k tomu, že jsem měl možnost projít si již bakalářskou práci studentky, mohu zkonstatovat, že celkově vidím velké zlepšení v psaném textu i úrovni vyhodnocování dat. Přes veškeré shora uvedené připomínky autorka práce prokázala schopnost sbírat data a zanalyzované výsledky čtivě a logicky odůvodnit, a proto práci doporučuji k obhajobě.

OTÁZKY K OBHAJOBĚ:

1. V kapitole 1.4 uvádíte „*ve srovnání s jinými biogeografickými oblastmi se kooperativní druhy vyskytují často v Austrálii a na Papui - Nové Guineji*“. Má autor článku pro toto zajímavé tvrzení nějaké vysvětlení?
2. Jak probíhá Vaše podkládání vyklubaných mláďat z inkubátoru zpět pod matku? Potýkali jste se někdy s rizikem, že neviděla-li samice proces líhnutí, považovala vložené mládě za vetřelce a snažila se ho zabít? Liší se podle Vás přijetí mláďete v závislosti na obecném parametru ekologie druhu (např. jestli je druh monogamní nebo polygamní, soliterní nebo skupinový, býložravý nebo masožravý)?
3. Vámi zjištěný rozdíl hmotnosti mláďat během líhnutí mi přijde dost velký. Může to být ovlivněno například pořadím vejce v konkrétní snůšce, tj. množstvím energie, kterou samice investovala do prvního vs. posledního vejce?
4. V rámci uvedených zoologických zařízení, která ledňáky modrokřídle chovají ve skupině, existují takové instituce, jejichž skupiny jsou složeny z vzájemně nepřibuzných jedinců? Pokud ano, je zdokumentováno, jak u nich probíhalo spojování? V kapitole 1.4 na s. 14 píšete „*Ptáci, kteří opouští skupinu, se připojí k jiné, geneticky odlišné skupině. V této skupině usilují o pozici v rámci dominantního páru po uhynulém jedinci.*“ Z toho vyplývá, že u divokých populací takové spojování pozorováno bylo...

V Brně 21. 04. 2018

RNDr. Petr Suvorov, Ph.D.